

איציק טאנגער

פעלקער זינגען

ISBN:0-657-12453-2

01-122

פארלאג ת. בושצוא, ווארשע

א. ב. ג.
ד. ה. ו. ז. ח. ט. י.

איציק מאנגער

פעלקער זינגער

FELKER ZINGEN

Itzik Manger

*Permanent preservation of this book was made possible
by Mark Tanenbaum*

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Lief D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at cmadsen@bikher.org.

איציק מאנער

פעלקער זינגען

פארלאג ח. פזשאזא, ווארשע, 1936

Copyright by I. Manger, W-wa

Printed in Poland

Icyk Manger—FELKER ZINGEN

Wyd.: Ch. Brzoza, Warszawa

Druk. „Grafia“, W-wa, Nowolipki 7

די דאָזיקע זאַמלונג איז נישט מער ווי אַ רמז פון מיין
געפלאַנטער גרויסער אַנטגאַלגעי, פעלקער זינגעןײ.
וואָס מער איד פאַרטיף זיך אין דעם זין און דעם וועזן
פון דער דיכטונג, אַלץ בולטער ווערט פאַר מיר די באַדיי-
טונג און די סוגעסטיווע שיינקייט פונם פאַלקסליד.

און טאַקע באמת, אַזאַ ליד, ווי דאָס בולגאַרישע פאַלקס-
ליד „די שיינע מאַריי“, וואָס שילדערט אַזוי מייסטערהאַפט
און דיסקרעט די באַהאַלטענע ליבע פון דער דינסט מאַרי צו
איר באַלעבאַס, דעם האָספּאָדאַר מיכאַיל, וועגט אַריבער גאַנ-
צע בענדער פון סטערילער ליריק, וואָס גייט אויף קאָטורנען
און טויג סוף־כל־סוף אויף סיטסאַט כפרות.

און דאָס ווונדערבאַרע אַלט־פּראַנצויזישע פאַלקסליד
„דריי מאַטראָזן“, דאָס ליד פון אַוואַנטורע, בענקשאַפט און
גאַלגן־הומאָר.

און דאָס סערבישע „ביים שעפן וואַסערי“, וואָס מאַבי-
ליזירט אַ גאַנצע קאָסמישע באַוועגונג אַרום דעם אין תּוֹן
אידילישן דיאַלאָג צווישן דעם מיידל און דעם יונגן און אַלטן
בחור.

און דאָס אומהיימלעך־דעמאָנישע ציגינער־ליד
„דער טויטער מאַן“, וואָס אַ סך ליטעראַטור־פאַרשער באַ-
טראַכטן, און מיט רעכט, פאַרן אור־טעקסט צו בירגערס
גראַנדיעזער באַלאַדע „לענאָרעײ“.

נאָר צו וואָס איבעריקע רייד? דער עמפינדלעכער לייע-
נער וועט שוין אַליין געפינען דאָס אויסטערליש שיינע, וואָס

ליגט אין גרעסטן טייל פון די אין דעם בוך געזאגולטע
פאלקסלידער.

מיין צוגאנג צו די „פעלקער זינגען“ איז נישט געווען
קיין פאלקלאָריסטישער, נאָר אַן עסטעטישער. דערפאַר האָב
איך מיר דערלויבט אַ סך פרייקייטן; נישט איבערזעצט, נאָר
איבערגעפאַרעמט, איבערגעדיכטעט.

די איינציקע לידער, וואָס זענען נישט קיין פאלקס-
לידער, זענען די יאַפּאַנישע.

דאָס דאָזיקע בוך ווידמע איך די יונגע יידישע פּאָעטן.
מיין כונה דערביי איז, אַז די שיינקייטן פון די פרעמדע
פאלקסלידער זאָלן גורם זיין פאַר זיי די אַנטפלעקונג פון די
שיינקייטן אין אונזער יידישן פאלקסליד.

דער עמבלעם פון יידישן פאלקסליד „די גאָלדענע
פּאַוועי“, וועט אפשר אַזוי אַרום ווערן דער עמבלעם פונם
יידישן קונסטליד.

איציק מאַנגער

וועמענס איז דער קארשנבוים?

(אוקראיניש)

וועמענס איז דער קארשנבוים,
וואָס שטייט דאָ פאַרן הויז?
אין וועמענס איז דאָס מיידעלע,
וואָס גייט אין גאָס אַרויס?

אין קוזשניע ברעט אַ פייערל,
פון קוימען גייט אַ רויך -
דער קארשנבוים געהער דעם שמיד
און דאָס מיידעלע אויך.

„איבערן וועג אַ יונגע שוואַלב,
פלאַטערט אַהער און אַהין;
קוק זיך צו, דו מיידל דו,
ס'אַראַ יונג איך בין!

אַ יונג מיט ביינער, האָ, האָ, האָ!
וואַלסטו געהאַט מזומן,
וואַלט איך נישט קיין סך געטראַכט
און וואַלט דיך גענומען.“

„איבערן וועג אַ יונגע שוואַלב,
פלאַטערט אַהער און אַהין;
קוק זיך צו, דו קאַזאַק דו,
ס'אַראַ מויד איך בין!

א מויד אַזאַ אַ בויגיקע,
א מויד מיט שוואַרצע ברעמען ;
היט זיך, היט זיך, קאַזאַק דו,
דער רוח קען דיך נאָך נעמען."

כ'האב דײך לײב

(אונגאַריש)

כ'ה ב דײך לײב, נאָך מער, נאָך מער
ווי די טױב דעם קאַרן —
און אַז אײך חלום וועגן דיר,
שטעכט מיך ווי אַ דאָרן

נישט קײן ווייב ה ט דײך געבאָרן,
נאָר די רױז אַלײן;
אין מײן חלום בײַסט דו, מײדל,
שענער נאָך פון שײן.

ארעם בין איך

(אונגאַריש)

אַרעם בין איך. מיר פעלט גאַרניט,
ס'פעלט מיר נאָר דער ביסן.
פריילעך בין איך. נאָר דאָס רעקל
איז ביי מיר צוריסן.

לע-ער ה ב איך. נישט קיין ברויט
און נישט קיין וויין אין קעלער,
צייל איך מיין פאַרמען איבער,
האַב איך נישט קיין העלער.

מיידל, עפן מיר די טיר

(אונגאַריש)

מיידל, עפן מיר די טיר,
ס'קלאַפט דער אונגאַר, נישט דער סלאָו,
וואָס געדויערט עס ביי דיר,
ס'קלאַפט דער אונגאַר, נישט דער סלאָו."

כ'זוייס, כ' ייס, נאָר איך האָב מורא,
אַלע זענט איר מיר - איין סחורה,
איר זאָגט צו ליבע פון דער וועלט
און דערנאָך - אַ פייג געשטעלט."

די שיינע מארזי

(בולגאריש)

זיצט די שיינע מארזי אין קיך,
אין קיך, ביים פֿנסטער,
די שיינע מארזי.
ציליעט אויף אַ זיידענעם פּאָדים
פּערל, טייערע פּערל,
די שיינע מארזי.
זאָגט זי צו דער נאַכטיגאַל:
נאַכטיג ל, דו פייגעלע,
שיין פייגעלע,
זינג נישט אַזוי כּרי,
וועק נישט אויף מיין באַלאַבאַס,
מיכאַיל דעם האַספּאַדאַר,
שיין פייגעלע.
איך וועל קודם גיין אין גאַרטן,
רייסן רויטע רויזן,
שטעלן זיי אין קלאָרן וואַסער.
מיטן וואַסער אים באַשפּריצן
און אים שעפטשען שטיל אין אויער:
שטיי שוין אויף
מיכאַיל, דו האַספּאַדאַר,
ס'הירזשעט שוין דאָס פּערד אין הויף,
צייט איז אויף דער יאַגד, מיין האַר."

ד ע ר ה ל ו ם

(בולגאריש)

שלאָפּט דאָס מיידל, שלאָפּט דאָס מיידל,
אונטערן ווילדן באַרנבאָים,
אויפן ברייטן פעלד ביים ים,
בלאָזט אַ ווינטל, בלאָזט אַ ווינטל
און וואַרפט שטיל אַ צווייג אַראָפּ.

כאַפּט זיך אויף פון שלאָף דאָס מיידל
און רעדט ברוגז צו דעם ווינט:
אי, דו ווינט, דו שלעכטער ווינט
האַסט מיך אויפגעוועקט פֿין חלום.
זיס געוועזן איז דער חלום
גי, דו ווינט, דו שלעכטער ווינט!

דריי בחורים יונגע, שייגע,
זענען ערשט געווען אַ דאָ,
האַט דער ערשטער מיר געגעבן
אַ טיכל, ווי דער הימל בלאָ.
און דער צווייטער האָט געשענקט מיר
זיבן טאָלער — סאַמע גאָלד,
און דער דריטער, און דער דריטער
האַט געזאָגט — ער האָט מיך האָלד.

דער יונגער דייטער

(ליטוויש)

אינדערפרי, גאנץ קאזאך,
שטייט געזאטלט מיין פערד:
אָט נאָר ווי ס'טאָגט
דער טאָג אויף דער ערד,
וועל איך רייטן אַוועק פון דאַנען.

און אָט שטייט מיין טאַטע
נאָענט, נאָענט נעבן מיר —
מיין אַלטינקער טאַטע
שטייט נאָענט נעבן מיר.
ער שטייט און ער רעדט,
ער רעדט און ער וואָרנט:
„געדענק מיינע רייד!“
און וויינט שטילערהייט.

וויין נישט, מיין גוטער,
מיין אַלטינקער טאַטע,
און גלויב אין מיין גליק:
אַזוי מונטער און פריש,
ווי איך לאָז זיך אין וועג,
וועל איך קומען צוריק.

אַי פּערדל, מיין פּערדל,
דו ברוינס און דו גרינגס;
דו פליסט ווי אַ וויכער,
מיין פּערדל מיין פלינקס,
זאָג: ווו טוסטו מיך טראָגן?

אַוועק אויף מלחמה
אין ווילד-פרעמדן לאַנד,
ווו ס'האַט נאָך קיין ווינט נישט
מיין נאָמען דערמאַנט;
אַהינצו טוסטו מיך טראָגן.

צי איז דיר נישט שווער
אַט דער וועג דער ווייטער,
דער זאַק פול מיט האַבער
און דער יונגער רייטער
אין זיי: נייעם מונדיר?
זאָג, ענטפער מיר!"

יא, ס'איז מיר שווער
דער ווייט-ווייטער וועג,
און די פינסטערע נאַכט
וואָס האָט נישט קיין ברעג.
און דער שוואַרצער זומפ...

פּלַה - לִיד

(ליטוויש)

כ'האַב עס נאָך זומער דער מאַמען געזאָגט.
בעת ס'האַט אין פענסטער דער טאָג קוים געטאָגט:

זוך, מאַמעשי קרוין, זוך דיר, מאַמעשי לעבן,
אַ מיידל צום שפינען, אַ מיידל צום וועבן!

איך האָב דיר גענוג שוין דעם פּלאַקס געשפינען,
גענוג דיר שוין וואַסער געטראָגן פון ברו-ען.

כ'האַב שוין גענוג דיר געשייערט דעם דיל
און קאַרן געטראָגן צו מאַלן אין מיל.

כ'האַב דיר געהאַרכט. אין איצט וו ל איך הערן
דאָס וואָרט פון דער שוויגער און פאַלגן זי גערן.

איך האָב שוין גענוג דיר דאָס היי אין סטויגן
צו-ויפגעשאַרט. איצט זענען פאַרפּלויגן,

ווי זומערפייגל, די מיירלישע יאָר.
אין איר, מיינע האָר, מיינע ג לענע האָר,

איר וועט שוין נישט שטיפען מער אַצינד,
אַן זאָרג און הפקר מיט יעדן ווינט.

און איר, מיינע בענדער פון גרינעם זייד,
איר וועט מער נישט פלאַטערן פֿרשייט.

ווען ס'וועלן זיך שטעלן שײען אין פרעסט,
וועל איך קומען צו גיין צו דער מאַמען אין געסט

אין אַ ווייסער הויב אין אַ ליכטיקער,
אין אַ ווייסער הויב אין אַ ציכטיקער.

די מאַמע אַ שטילע וועט גיין מיר אַנטקעגן,
מיר גלעטן די הענט, מיט די אויגן מיך פרעגן :

ווי גייט דיר, טיכטער, ווי גייט דיר, קינד? —
מאַמע, איצט פלאַטערט מיין הויב אין ווינט.

און אויף מיין שפינראָד און אויף מיין ליין
ציטערט נאָר דער לבנה־שיין.

די מאַמע וועט זיצן אַ שטילע און הערן
און איך וועל טראַכטן — די אויגן פיל טרערן :

פון אייך, מיינע בענדער פון גרינעם זייד,
וואָס וועלן נישט פלאַטערן מער פאַרשייט.

פון אייך, מיינע רינגען, מיינע גאַלדענע רינגען,
און פון די פייגל — וואָס האָבן אַמאָל געזונגען.

דאס ליד פונעם פלה-רינגל

(ליטוויש)

צו דעם אַלטן פישער
רייט איך אָפּט און גערן,
לייכט מיר מײן שטערן,
כ׳וואָלט וועלן ווערן
זיין איידעם גערן.

כ׳האַב היינט געוואָשן
די גראָע נעצן
ביים ברעג פונעם ים,
איז מיר פונ'ם פינגער
אַראָפּ דאָס רינגל
און געפאַלן אין ים.

„טו תפילה, געליבטער,
צום ווינט, צום צפון-ווינט,
דריי נעכט און דריי טעג —
ער זאָל זיך דערבאַרעמען
און וואַרפן דאָס רינגל
צוריק אויפן ברעג!“

און אָט טונקלט דער אָוונט,
טונקלט, טונקלט דער אָוונט.
און מײן טייערע גייט

ארויס פון איר גארטן.
דעם קארשן-גארטן
און כ'הער אירע רייד:

ניטע טרויער געליבטער,
ניטע וויין, ניטע וויין,
לייג אַוועק די קאַסע,
די זילבערנע קאַסע,
אַט דאָ אויפן שטיין.

ניטע טרויער געליבטער,
ניטע וויין, ניטע וויין,
לייג אַוועק דאָס שטיינדל,
דאָס שטיינדל צום שליפן,
אַט דאָ אויפן שטיין.

„אַ דאַנק דיר, מיין מיידל,
אַ דאַנק פאַר דיין קומען,
פאַר דינע טייערע רייד.
היינט האָבן דריי שפערלען,
דריי גראָע שפערלען,
אויף זייערע פליגל
פאַרפליגן מיין פרייד.“

„אַ גוטן טאָג! אַ גוטן אָוונט!
בעט מיר אויס מיין געלעגער,
טייערע מאַמעניו מיין.“
„אַ געלעגער צום שלאָפן
וועל איך דיר אויסבעטן,
נאָר מיין האַרץ וועט דיר קיינמאָל
נישט מוחל זיין.“

ח א ר א נ צ ן

(פראַנצויזיש)

אין מיין טאַטנס גאַרטן
בלייבט אַ מאַראַנצן-בױם,
גרויסע, שיינע מאַראַנצן,
אַז ס'טראַגט דער בױם זיי קױם.

האַ, האַ,
זאָג מיר נאָר, דו שיינ מיידל,
צי דו ביזט מיינע, יאַ?

„פאַטער, ליבער פאַטער,
ווען וועט מיין חופּה זיין?“
„ווען ס'וועט זיך געפינען אַ חתן,
וועט דיין חופּה זיין.“

האַ, האַ!
זאָג מיר נאָר, דו שיינ מיידל,
צי דו ביזט מיינע, יאַ?

„אַי פאַטער, ליבער פאַטער,
מיין וואַרטן קען איך ניט.“
זי טראַגט אַרויס די לייטער
און נעמט זיך אַ קויבערל מיט.

האַ, האַ!
זאָג מיר נאָר, דו שיינ מיידל,
צי דו ביזט מיינע, יאַ?

די צייטיגע פירות רייסט זי אָפּ
און די גרינע לָאָזט זי שטיין,
און אויפן וועג קיין אַראָס
לָאָזט זי זיך פריילעך גיין.

האַ, האַ !

זאָג מיר נאָר, דו שיין מיידל,
צי דו ביזט מיינע, יאָ ?

ווערזשע קומט איר אַנטקעגן ?
אַ שיינער יונגעראַן.

„וואָס טראָגסטו אין דיין קייבערל“ ?
פרעגט דער יונגעראַן.

האַ, האַ !

זאָג מיר נאָר, דו שיין מיידל,
צי דו ביזט מיינע, יאָ ?

„גרויסע שיינע מאַראַנצן

די שענסטע אין דער וועלט“.

„קום, איך וועל זיי איבערציילן

אין זען צי גאַרנישט פעלט“.

האַ, האַ !

זאָג מיר נאָר, דו שיין מיידל,
צי דו ביזט מיינע, יאָ ?

„ס'זענען פאַראַן נאָר אַכציק

און ס'פעלן נאָך אַ סך,

און אויב דו גיסט מיר שוין אַ קוש

איז לָאָז איך דיך געמאַך“.

האַ, האַ !

זאָג מיר נאָר, דו מיין מיידל,
צי דו ביזט מיינע, יאָ ?

דעם נזירס טאכטער

(פראנצויזיש)

האָט געלעבט אַ נזיר אין וואַלד אַליין,
צוויי בינטלעך דערנער זיין האָב — נישט מיין.

מאַרגאַרעט, האָ, האָ!

מאַרגאַרעט, האָ, האָ!

צוויי בינטלעך דערנער זיין האָב — נישט מיין
און עפעס נאָך — אַ טעכטערל אַ שיינס.

מאַרגאַרעט, האָ, האָ!

מאַרגאַרעט, האָ, האָ!

אַ טעכטערל אַ שיינס, אַ טעכטערל אַ גאָלד,
שיקט ער זי רייסן ניס אין וואַלד.

מאַרגאַרעט, האָ, האָ!

מאַרגאַרעט, האָ, האָ!

שיקט ער זי רייסן ניס אין וואַלד,
גיט זי אין וואַלד און ווערט אַנטשלאָפן באַלד.

מאַרגאַרעט, האָ, האָ!

מאַרגאַרעט, האָ, האָ!

גיט זי אין וואַלד און ווערט אַנטשלאָפן באַלד,
גייען דריי יונגען דורכן וואַלד.

מאַרגאַרעט, האָ, האָ!

מאַרגאַרעט, האָ, האָ!

גייען דריי יונגען דורכן וואַלד,
זאָגט דער ערשטער: ס'אַראַ שייַן געשטאַלט!

מאַרגאַרעט, האָ, האָ!

מאַרגאַרעט, האָ, האָ!

זאָגט דער ערשטער: ס'אַראַ שייַן געשטאַלט!
זאָגט דער צווייטער: זע, האָר פֿון גאַלד.

מאַרגאַרעט, האָ, האָ!

מאַרגאַרעט, האָ, האָ!

זאָגט דער צווייטער: זע, האָר פֿון גאַלד,
זאָגט דער דריטער: און איך האָב זי האַלד.

מאַרגאַרעט, האָ, האָ!

מאַרגאַרעט, האָ, האָ!

א י ן ח י ל

(פראנצויזיש)

אונזער קאמער-מיידל
מיט די געקרויזטע האָר
נעמט דעם זאָק מיט גערשטן
סאַמע גאַנץ קאַיאָר.

קומט אַלע, קומט אַלע, קומט אַלע!
אַ בריה איז אונזער מילנער
אויף מאָלן אונזער מעל.

זי נעמט דעם זאָק מיט גערשטן
און לאָזט אין דער מיל זיך גיין.
ווערזשע קומט מיר אַנטקעגן?
טאַקע דער מילנער אַליין.

„אַ גוטן מאָרגן אייך, מילנער,
צי ווילט איר מאָלן מיין מעל?“
„מאָלן איז מיין פרנסה,
שיינע מאַדמאַזעל.“

ער נעמט אין דער האַנט דעם האַמער
און פאַסט אים אין מיל אַריין.
און בעת די מיל טוט מאָלן
שלאָפּט דאָס מיידל איין.

ער האָלט זי און ער קושט זי
אן ערך אַ מאָל דריי,
ביים פערטן מאָל כאַפט זי זיך אויף
און זאָגט צו אים אזוי:

„מילנער, ליבער מילנער,
צי טוט איר מיט אַלע אזוי?“
„אָודאי, שיינע מאַדמאַזעל,
טו איך מיט אַלע אזוי.“

„וואָלט איך געוואוסט אויף זיכער,
אַז איר גענאַרט מיך ניט,
ברענג איך מאָרגן, גאַנץ קאַיאָר
דעם שכנס טעכטערל מיט.“

קומט אַלע, קומט אַלע, קוממ אַלע!
אַ בריוו איז אונזער מילנער
אויף מאָלן אונזער מעל.

ד ר י י נ א ט ר א ז ן

(פראנצויזיש)

דריי תברים, יונגען דריי
האָבן אָן אַ גראָשן געלט
פאַרלאָזט די שיינע שטאַט לייאַן
און געלאָזט זיך אין דער וועלט.

דער צפון-ווינט בלאָזט קאַלט און שאַרף,
דער בייזער צפון-ווינט —
ער פירט אונז, פירט אונז ווייט אַוועק
פון אונזער הויז-געזינד.

דער צפון-ווינט איז קאַלט און שאַרף,
דער ים איז ברייט און טיף,
שווימט אונז אַנטקעגן פון דער ווייט
אַ שוואַרץ פיראַטן-שיף.

זאָנט דער עלטסטער פיראַט צו אונז:
„איר זענט נישט מער ווי דריי —
גיט זיך אונטער, ווייל איר פאַרשפּילט
אייער לעבן סיי ווי סיי.“

איר האָט אַ טעות, הער פיראַט,
אומזיסט איז אייער שפּאַט,
סיר זענען טאַקע נישט מער ווי דריי,
אַבער אונז באַשירעמט גאַט.

העלף אונז, הייליקער, ניקאליי,
און די נאכטיגאל פון וואלד,
צעשפרייט דינע פליגל, איינס און צוויי,
און פלי צו מיין מיידל באלד.

און זאג איר, אז איך לאז פאר איר
מיין גאלד און מיין פארמעג
און מיינע פאלאצן די דריי
ביו צום סוף פון אירע טעג.

איין פאלאץ געפינט זיך אין מילאן
דער צווייטער אין דער פיקארדי,
דער דריטער פינקלט אין מיין הארץ
און די קיניגין איז זי.

קוקו, קוקו, שיינער פויגל

(רומעניש)

„קוקו, קוקו, שיינער פויגל,
האָסט געזונגען מיר אין וואָלד,
אַז מיין לעבן וועט זיין ביטער,
ביטער, פינסטער ווי דער וואָלד.
וואָלט איך וויסן וווּ דו ווינסט,
ווּ דו האָסט געבויט דיין נעסט,
וואָלט איך תיכף דײַך פאַרשאַלטן
מיט שאַרפע ווינטן, שניי און פּרעסט.

מיט דער ביקס וואָלט איך דײַך שיסן
און געוואָרפן פאַר די הינט —
אַז ווערן זאָלן דיינע פליגל
אַ געשפּעט פאַר יעדן קינד.

ניין, נאָך שווערער איז מיין קללה:
דריי מאָל זאָלסטו קינדער האָבן
און אלע דריי מאָל זאָלן זיי
זיין אַ פּרעס — די שוואַרצע ראָבן
און דו, אַלטע, צווישן זיי!

ווייל דו האָסט מיר שלעכטס געזאָגט,
ווייל דו האָסט מיר נאָר געזונגען
פון צעשיידונג, צער און וויי.

„שווייג שוין, הער שוין אויף צו שעל־טן,
ווייל איך בין פון הערן מיד,
איך האָב בלויז געזען דיין מזל
און געזונגען דיר אין ליד,
וואָס אַזוינס ס'איז דיר באַשערט.
מער קען איך דיר גאַרנישט געבן,
כ'האַב מיין אייגנס נאָר מיין ליד,
און דאָס מזל איז ביי גאָט.
ס'איז מיין אייגנס נאָר דאָס ליד
גאָט גיט יעדן וואָס ער גיט.
שווייג שוין, הער שוין אויף צו שעל־טן,
ווייל איך בין פון הערן מיד.“

יונגער בוים מיט זיבן צווייגן

(רומעניש)

יונגער בוים מיט זיבן צווייגן.
ליגט מיין טייערער אין גארטן,
טראַכט און טראַכט און טוט אַלץ שווייגן.

וואָס-זשע קען איך איצטער טון,
אַז איך זאָל מיין אוצר זען?
שאַ, איך ווייס, איך וועל אַצינד
מיטן קרוג נאָך וואַסער גיין.

כ'נעם דעם קרוג און הייד - געגאַנגען!
ליגט מיין ליבסטער צווישן בלומען
ווי אַ שמעטערלינג געפאַנגען.
און איך זאָג צו אים אַזוי:
און ס'וואַרגן מיך די טרערן -
הויב זיך, טייערער, הויב זיך אויף
ניטע טראַכטן, ניטע קלערן!"

זאָגט מיין טייערער אַזוי:
„אויב דו וועסט מיר איינס און צוויי
ברענגען שוין און טאַקע באַלד
פון דעם דונאַי וואַסער קאַלטס,
פון דעם ים צוויי שטיקער אייז
און שוואַרצע יאָגעדעס פון וואַלד.“

און איך זאָג צו אים אַזוי:
„זע, דאָס וואַסער איז שוין וואַרעם
און דאָס אייז איז שוין צערנינען.
נאָר די יאָגעדעס אין וואַלד
האַב איך בליענדיק ג פינען.“

שמייכלט ער און זאָגט אַזוי:
„מיידל גאַלדנס מיידל פּיין,
זע דו ביזט שוין אַזאַ גרויסע
און דו קענסט מיך נישט פאַרשטיין.
וואַסער קאַלטע — דיינע ליפּן,
שטיקער אייז — די אָרעמס דיינע
און שוואַרצע יאָגעדעס — די אויגן.“

און איך בענק, גיי אויס נאָך זיי
ווי אַ שוואַלב אין פּראַכט און שניי.“

פאר אלע האט געזונגען דער קוקו

(רומעניש)

פאר אלע האט געזונגען דער קוקו,
נאר צו מיר האט געזאגט :
פארלאז דאס אייגענע דארף
נאך איידער דער טאג האט געטאט
און דיין מיידל לאז איבער א צווייטן.

פאר אלע האט גערוישט די ווערבע,
נאר צו מיר האט זי געזאגט :
פארלאז דאס אייגענע לאנד
נאך איידער דער טאג האט געטאט
און דיין מיידל לאז איבער א צווייטן.

נאמעשי, דער מיאוסער בחור

(רומעניש)

מאמעשי, דער מיאוסער בחור
ווייל מיך נעמען פאר א ווייב;
הער ווי ס'פלאטערט מיין נשמה,
זע ווי ס'ציטערט מיר דאס לייב.
אויב דו וועסט מיך, מאמעשי,
צו דעם מיאוסן בחור געבן,
וועל איך נאך אין מיטן דארף
נעמען זיך דאס יונגע לעבן.

און וויסן זאל די גאנצע וועלט,
ליבע נעמט מען נישט מיט מיאסקייט,
נישט מיט צירונג, נישט מיט געלט.
און די מאמעס זאלן וויסן
און געדענקען זייער לעבן —
אויב זיי האבן שיינע טעכטער,
וועמען זיי אוועקצוגעבן.

ווער ס'ברענגט מיר היינט ביינאכט

(רומעניש)

ווער ס'ברענגט מיר היינט ביינאכט
מיין געליבטן, היינט ביינאכט —
דעם וועל איך מכבד זיין
מיט דריי עמערס רויטן וויין.

כ'האָב פאַר אים דעם טיש געגרייט
און איבער דער גאַנצער שטוב פאַרשפּרייט
בלאָע און רויטע בלומען —
זאָל ער היינט נאָר קומען.
עפנט ער די ליפּן קוים,
ווייס איך תּיכּף וואָס ער וויל.
איך פאַרשטיי שוין זיינע רייד,
ווי, למשל, סע פאַרשטייט —
דאָס גרינע בלאַט פון עפּלבוים
דעם צייטיק-שיינעם עפל.

ס'האט זיך מיר ביינאכט געחלומט

(רומעניש)

ס'האט זיך מיר ביינאכט געחלומט :
ס'איז מיין טייערע געקומען,
צוויי גאלדענע זאנגען אין איר גארטל,
און מיך הייס ארומגענומען.
און אז איך האב זיך אויפגעכאפט
און מיין גוף ארומגעטאפט,
מיט מיינע יונגע שטארקע הענט,
איז קיינער נישט אין שטוב געווען,
נאר די בענקשאפט אויף מיין קישן
האט געפיבערט און געברענט.

כ'האב געלאזט אין דארף זיך גיין

(רומעניש)

כ'האב געלאזט אין דארף זיך גיין,
ווייסע פייגל פון די בערג,
כ'האב געוואלט מיין מאמע זען,
ווייסע פייגל פון די בערג.
האט גערעגנט און געשנייט,
ווייסע פייגל פון די בערג,
און דעם וועג צום דארף פארשנייט,
ווייסע פייגל פון די בערג.

כ'האב געוואלט מיין שוועסטער זען,
ווייסע פייגל פון די בערג,
איז אַ שטורעם-ווינט געווען,
ווייסע פייגל פון די בערג.
כ'האב געוואלט מיין מיידל זען,
ווייסע פייגל פון די בערג,
איז דער זונענשיין געווען,
ווייסע פייגל פון די בערג.

אויף א גרינעם ניסנבוים

(רומעניש)

אויף א גרינעם ניסנבוים
זינגט א יונגער קוקו שטיל,
אונטן אויף צוויי צווייגעלעך
זינגען שטיל צוויי פייגעלעך.
אזוי טרויעריק קלינגט דאָס ליד,
פליען בל טעלעך אין ווינט -
ס'זענען נישט קיין פייגעלעך,
ס'זענען מיינע שוועסטערלעך.

אויף א צווייגל נידריקער
זינגט א גראָע טויב אָן אַלטע.
אזוי טרויעריק קלינגט דאָס ליד,
פליען בלעטעלעך אין ווינט -
ס'איז דאָך נישט קיין טויב קיין אַלטע,
ס'איז מײן מאַמעשי די אַלטע.

מאַמע, ליבע שוועסטערלעך,
טרויערט נישט בייטאָג, ביינאַכט,
וואָס איך בלאַנדזשע אין דער פרעמד.
ווישט שוין אָפּ די טרערן אייך,
פאַרטרויערט נישט די יאָרן אייך.

ס ליד פונעם יונגן יאווא

(סערביש)

אויפן גאנעק שטייט דער יונגער יאווא,
פאלט דער גאנעק איין — אָ גאָט גערעכטער —
און צושמעטערט אים די רעכטע האַנט.

ווערזשע קאָן אים היילן? אין די בערג
ווינט די קלוגע, אַלטע ווילאַ,
נאָר זי מאַנט דערפאַר אַ הויכן לוינ.

פון דער מאַמען — די רעכטע, ווייסע האַנט,
פון דער שוועסטער — די לאַנגע, שוואַרצע צעפ,
און פון זיין ווייב, איר שנירל פערל.

גיט די מאַמע אָפּ איר רעכטע, ווייסע האַנט,
און די שוועסטער — די לאַנגע, שוואַרצע צעפ,
נאָר דאָס ווייב — זי גיט נישט אירע פערל:

„ווי לאַנג איך לעב גיב איך נישט די פערל,
די מתנה פון מיין טאַטן, זאָל זיך מיען“.

ווערט אין פעס די אַלטע ווילאַ פון די בערג
שיט זי סם אַריין אין יאוואָס עסן
און פאַרמאכט אויף תמיד זיינע אויגן.

קלאָגן און וויינען דריי קיאָווקעס :
איינע קלאָגט און הערט נישט אויף צו קלאָגן,
די צווייטע קלאָגט פאַרטאָגס און קעגן אָונט
און די דריטע וויינט, ווען ס'געפעלט איר.

די וואָס קלאָגט און הערט נישט אויף צו קלאָגן,
דאָס איז יאָוואָס אַלטע ווייסע מאַמע,
די וואָס קלאָגט פאַרטאָגס און קעגן אָונט,
דאָס איז יאָוואָס טיף באַצערטע שוועסטער,
און די, וואָס וויינט ווען ס'געפעלט איר,
דאָס איז יאָוואָס יונגינקע אלמנה.

ביים שעפן וואסער

(סערביש)

איז געלאָפן ס'גילדענע מאָרגנשטערנדל
איינצוויאָגן די לבנה און דעריאָגן.
האַט עס נישט געקענט,
האַט עס נישט געקענט,
די לבנה דערלאַנגען,
די לבנה דעריאָגען.
האַט אַ ווינט זיי פאַרטראָגען
און זיי זענען פאַרגאַנגען
הינטער אַ הויכן באַרג,
הינטער אַ גרינעם וואַלד,
הינטער אַ קילן וואַסער.

ביים וואַסער שטייט אַ מיידל
און נעבן איר אַן עמער;
זי שעפט דאָס קלאַרע וואַסער
מיט די הענט די ווייסע,
מיט דעם גילדענעם עמער.

אויף אַ פֿערד אַ ווייסן רייט אַן אַלטער בחור
אַ גאַט העלף דיר מיידל - בלוט און מילעך,
אויב דו ווילסט, וועל איך דיר העלפן שעפן".
אַ דאַנק אַ דאַנק דיר, אַלטער בחור, אַלטער רייטער,
כ'ועל אַליין דאָס וואַסער שעפן ווייטער".

איז געפליגן ס'גילדענע מאַרגנשטערנדל
איינצויאָגן די לבנה און דעריאָגן.
האַט עס נישט געקענט,
האַט עס נישט געקענט,
די לבנה דערלאַנגען
די לבנה דעריאָגען.
האַט אַ ווינט זיי פאַרטראָגן
און זיי זענען פאַרגאַנגען
הינטער אַ הויכן באַרג,
הינטער אַ גרינעם וואַלד,
הינטער אַ קילן וואַסער.

ביים וואַסער שטייט אַ מיידל,
נען איר אַן עמער,
זי שעפט דאָס קלאַרע וואַסער
מיט די הענט די ווייסע,
מיט דעם גילדענעם עמער.

אויף אַ פערד אַ שטאַלצן רייט אַ יונגער בחור.
„אַ גאַט העלף דיר מיידל - בלוט און מילעך,
זאָג איין וואָרט בלויז און איך וועל דיר העלפן.“
„העלף מיר, יונגער בחור, העלף מיר, יונגער רייטער
כ'האַב קיין כח נישט צו שעפן ווייטער.“

ביים קאלא-סאנץ

(סערביש)

„יעליצא מיין ווייב — זאָגט פעטרע —
איו די שענסטע פרוי פון אַלע;
שענער נאָך פון איר, דער ווייסער
ווילדער ווילאָ פונ'ם וואַלד.“

קלאַפט אין טויער אָן די ווילאָ
און זי רופט אים אָן ביים נאָמען
און זי זאָגט אזוי צו זאָגן:
„פיר אַרויס דיין ווייב, באַרימער —
האַסט געזאָגט. אַז זי איז שענער,
שענער נאָך פון מיר, דער ווילאָ.“

הערט ער און פאַרנעמט די ווערטער
און ער צירט זיין ווייב מיט צירונג
און ער נעמט זי ביי דער האַנט אָן
און ער פירט זי צו צום טויער.
און זי איז בפירוש שענער,
דריי מאָל שענער פון דער ווילאָ.

ס'איז איר קלייד פון ווייסן זיידנס,
ס'גרייכן אירע האָר די קנעכל
און די פערל-שנור — דעם גאַרטל.

און די גאָלדענע רינגען אירע
בלישטשען, בלענדן ווי די זון.

הויבט די אויגן אויף די ווילאָ
און זי זאָגט אַזוי צו זאָגן:
„ס'איז דיר גרינג זיך צו באַרימען,
אַז דיין ווייב איז גאָר די שענסטע.
שענער נאָך פון מיר, דער ווילאָ.
ס'האַט אַ מאַמע זי געבוירן,
אין זיידענע וויקעלעך געוויקלט
און מיט מאַמע-מילך געוויגן.
אַבער מיך, די ווייסע ווילאָ,
האַט דער ווילדער וואַלד געבוירן
און דעם טוי פון די פאַרטאָגן
האַב איך בלוז אַלס קינד געוויגן.
און די ניאַניעס מיינע זענען
די ווינטן פונ'ם וואַלד געוועזן.

פארוואנדל זיך, נשמה מיינע

(נסערביש)

פארוואנדל זיך, נשמה מיינע,
אין אַ רויטער רויז אין גאַרטן, —
איך אליין וועל זיך פארוואנדלען
אין אַ ווייסן שמעטערלינג.

און איך וועל אנדערפאלן
אויף דער רויטער רויז אין גאַרטן,
הענגען אויף די רויזנבלעטער
סיי בייטאָג און סיי ביינאַכט.

זאָגן וועלן דאָן די מענטשן:
„זעט, ווי ס'גריזשעט אָפּ די רויז
יענער ווייסער שמעטערלינג.“
אַבער איך — איך וועל דיך קושן.

ניידלישקייט

(סערביש)

אי דו מיידל, גאָלדן מיידל,
פון וואָס שמעקן דיינע ברוסטן:
פון מאַראַנצן? צי פון רויזן?
אפשר גאָר פון אימאַרטעלן?

אי ביזטו אַ טיפּש, בחור:
מיינע ווייסע ברוסטן שמעקן
נישט פון רויזן און מאַראַנצן,
אַפילו נישט פון אימאַרטעלן,
נאָר זיי שמעקן מיט מיין ריינער,
מיט מיין יונגער מיידלישקייט.

שלים-חזל און חזל

(סערביש)

אויפן באַרג, דעם הויכן באַרג
בלײט אַ בוים —

אונטערן בוים זיצט אַ מיידל
און איז פריילעך.

זאָגט זי צו דעם יונגן בחור:
„קום היינט אָונט,

נאָר אַז דו קריכסט דעם פלױט אַריבער
צעברעך נישט גאַרנישט;

און אַז דו קומסט אין הויף אַריין
מאָך נישט קיין ליאַרעם;

און אַז דו קומסט אין שטוב אַריין
שווייג און רייד נישט“.

זיצט דער בחור אויפן פלױט,
צעברעכט אַ ברעט;

און אַז ער קומט אין הויף אַריין
בילן הינט;

און ווי ער עפנט אויף די טיר
פאַלט אום דער צעבער,

קייקלט זיך דער צעבער און
צעברעכט די טעפּ.

כאַפט זיך אויף די אַלטע מאַמע
זען וואָס ס'הערט זיך,

טאַפט זי, טאַפט זי אין דער פינסטער
און צעברעכט אַ פּוס.
כאַפט זיך אויף דער אַלטער טאַטע
זען וואָס ס'הערט זיך,
צינדט ער אָן אַ שוועבעלעך
און צינדט אָן די באָרד.
לעשט דער בחור אָפּ די באָרד
און אַנטלויפט מיט זיין געליבטער.
דאָס הייסט מזל!

נישמה קיין סודות

(סערביש)

ס'האָבן זיך געקוישט צוויי פאַרליבטע אין פעלד,
געמיינט, אַז קיינער וועט נישט זען —
נאָר געזען האָט זיי דאָס גרינע פעלד
און אויסגעפלידערט פאַר די ווייסע שאָף.
און די שאָף דערציילט עס זייער פאַסטונך
און דער פאַסטונך דעם וואַנדערער אין וועג,
דער וואַנדערער האָט עס פאַרטרויט דעם שיפער
און דער שיפער עס געזונגען פאַרן שיפל.
דאָס שיפל דערציילט עס פאַרן וואַסער
און דאָס וואַסער עס געזאָגט דער מאַמען,
וואָס האָט ביים קילן ברעג געוואַשן וועש.

האָט דאָס מיידל אַלע זיי פאַרשאַלטן:
"פעלד, אַז קיינמאָל זאָלסטו גרין נישט ווערן;
ווייסע שאָף, וועלף זאָלן אייך פאַרצוקן.
פאַסטונך, קעפן זאָלן דיך די טערקן.
וואַנדערער, די פיס זאָלן דיר פאַרוויאָנען,
שיפער, די כוואַליעס זאָלן דיך פאַרשלינגען,
שיפל, אַ פייער זאָל דיך פאַרברענען
און וואַסער דו, דו זאָלסט פאַרויגלט ווערן."

דעם מיידלס קללה

(סערביש)

א מיידל באַדט זיך אין דרענאַוואַ-טייך,
לייגט זי די קליידער אויפן גרינעם גראַז
און דאָס העמד ביים קילן ברעג אַנידער.
גנבעט זיך צוועק דער פאַסטוך פון די שאַף,
פאַמעלעך, שטיל און גנבעט צו דאָס העמד.

שעלט דאָס מיידל, אַז דאָס וואַסער ציטערט:
„דעם, וואָס האָט דאָס העמד מיר צוגענומען,
זאָלן זיך מערן די שעפעלעך אין שטאַל;
פלינקע פערד זאָלן שפּרינגען אויף זיין פעלד;
זיין קאַרן זאָל זיך בויגן טיף אין טאַל
און זיין קאַסע זאָל זינגען און זאָל קלינגען.“

אַט די קללות הערט דעם פאַסטוכס מאַמע:
„ווער ס'שעלט אַזוי מיין זון, דעם פאַסטוך,
זאָל אויף האַרבסט זיך פאַרען אין מיין הויז
און דעם צווייטן האַרבסט אַ יינגל האָבן
און איך, די באַבע, וועל עס וויגן און פאַרוויגן.“

דו וועסט גיין מיטן בארג

(פּויליש)

דו וועסט גיין מיטן באַרג,
דו וועסט גיין מיטן באַרג
אין איך מיט דער דאָלינע -
דו וועסט בליען - אַ רוין,
דו וועסט בליען - אַ רוין
און איך אַ קאַלינע.

דו וועסט זיין אַ פּריצה,
דו וועסט זיין אַ פּריצה,
מיט פעלדער און מילן -
און איך וועל זיין אַ גלח,
און איך וועל זיין אַ גלח,
אין אַ קלויסטערל אַ שטילן.

אין קאָטשן וועסטו פּאַרן,
אין קאָטשן וועסטו פּאַרן,
מיט זעקס פּערד געשפּאַנט -
און מיר וועלן די אָרימע,
די פּויערים די אָרימע -
קושן די האַנט.

און אַז מיר וועלן שטאַרבן,
און אַז מיר וועלן שטאַרבן,

וועט מען מיט גאָרד
אויף דער מצבה קריצן,
אויף דער מצבה קריצן:
אַזוי האָט גאָט געוואָלט.

און ווער ס'וועט פאַרבייגיין,
און ווער ס'וועט פאַרבייגיין,
וועט ער בלייבן שטיין -
און טראַכטן - אַזאַ ליבע,
און טראַכטן - אַזאַ ליבע,
און וועט ווייטער גיין...

דאס עפל-בױמעלע

(פױליש)

אַן עפל-בױמעלע האָט זיך צובלייט
נישט ווייט פֿון גערטנדל, צוויי דריי טריט;

דער ווייסער צוויט האָט די וועגן פֿאַרשנייט —
איצט זענען די עפל צייטיק און גרייט.

טאָ ווער וועט מיר רייסן די עפל די רויטע,
אַז יאַש איז גאָר ברוגז אויף מיר — דער שוטה.

אַ גאַנצן פֿרילינג האָט ער געגאַרט;
וואַקס אונטער, קאַסיענקאַ — איך וואַרט;

אַ גאַנצן זומער געשטיפט און גערעדט,
אַ גאַנצן זומער געקישט און געגלעט;

אַ גאַנצן האַרבסט בעת ס'האַט גערעגנט,
האַב איך אים ביים הינטערטירל באַגעגנט;

אַ גאַנצן ווינטער בסוד פֿאַר דער מאַמען,
געשטיפט און געהוליעט מיט אים צוזאַמען.

איצט זענען שוין צייטיק די עפל די רויטע
און יאַש איז גאָר ברוגז אויף מיר — דער שוטה.

איצט טשירקען שוין ווידער די גרילן אין גראָז —
געקומען, געגאַנגען און איך ווייס נישט צו וואַס?

ש פ א ט- ל י ד

(פּויליש)

קרייעט די שוואַרצע הויך,
אַ רעגן מיט אַ זון,
דעם קאוואַלס אשה לאַכט
האַ-האַ-האַ, האַ-האַ-האַ,
דעם קאוואַלס האַמערס קלינגען
און אַלע פּאַנעס שפּרינגען
ביזקל זייגער אַכט
האַ-האַ-האַ, האַ-האַ-האַ.

הע! דו, יאַנעק, יאַנעק,
וואָס שטייסטו אוימן גאַנעק,
און האַלטסט אין האַנט דאָס קרענצל
האַ-האַ-האַ, האַ-האַ-האַ,
קאַסיאַ וועט דיר כ'לעבן,
דאָס צווייטע קרענצל געבן,
קום און כאַפּ אַ טענצל!
האַ-האַ-האַ, האַ-האַ-האַ.

אין וואַלד, אין וואַלד שפּאַצירט זי,
דאָס צווייטע קרענצל פּירט זי
און וויאַקעט צו דעם פּערדל
האַ-האַ-האַ, האַ-האַ-האַ,
און דער צאַפּ דער שוטה.

באַטראַכט איר קלייד דאָס רויטע
און שאַקלט מיטן בערדל,
האַ-האַ-האַ, האַ-האַ-האַ.

מיט די פיסעלעך שפּרינגט זי,
מיט די טאַלערלעך קלינגט זי,
און אַ לידעלע זינגט זי,
האַ-האַ-האַ, האַ-האַ-האַ.
די טאַלערלעך זענען נישט אירע,
זי ווינט אין אַ פרעמדער דירה,
און אָי — איז דאָרט אַ קרירה,
האַ-האַ-האַ, האַ-האַ-האַ.

מאטשעין, מאטשעין

(פויליש)

„מאטשעין, מאטשעין, ווו פאָרסטו, מיין טרייסט“ ?
„טאָרסט עס נישט וויסן, דו ווייסט“.

„נאָר אַז כ'וועל דורך אַ בעט טאָן
און כ'וועל דורך אַ גלעט טאָן
וועסטו מיר שוין זאָגן, מיין טרייסט“.
„אין וואַלד אַריין פאָר איך, דו ווייסט“.

„טאָ נעם-זשע מיך מיט, ס'איז נישט קיין חטא“.
„טאָרסט עס נישט וויסן, דו ווייסט“.
„נאָר אַז כ'וועל דורך אַ בעט טאָן
און כ'וועל דורך אַ גלעט טאָן,
איז גיי איך מיט דיר אַ געוועט...“
זעץ דורך אויף, נאָר צוברעך נישט קיין ברעט“.

„וואָס פירסט דו אין וואַגן, מאטשעין, מיין קרוין“ ?
„טאָרסט עס נישט וויסן, דו ווייסט“.
„נאָר אַז כ'וועל דורך אַ בעט טאָן
און כ'וועל דורך אַ גלעט טאָן
וועסטו מיר שוין זאָגן, מיין קרוין“.
„נה, עפעלעך פיר איך און שוין“.

„טאָ גיב מיר אַן עפל, מאטשעין, מיין קרוין“.
„טאָרסט עס נישט וויסן, דו ווייסט“.

„נאַר אַז כ׳וועל דײַך אַ בעט טאָן
און כ׳וועל דײַך אַ גלעט טאָן,
וועסטו מיר שוין געבן, מיין קרוין.“
„אַ ווערעמדיגס נעם דיר און שוין.“

„טאָ לאַז דיר אַ קוש טאָן, מאַטשעיה, מיין קרוין.“
„טאַרסט עס נישט וויסן, דו ווייסט.“
„נאַר אַז כ׳וועל דײַך אַ בעט טאָן
און כ׳וועל דיר אַ גלעט טאָן,
וועסטו זיך שוין לאַזן, מיין קרוין.“
„קוש, נאַר ביים נישט און שוין.“

א קאטער מיט גילדענע שפארן דריים זיך ארום אין הויז

(פויליש)

„ווער דרייט אין הויף זיך, טעכטערל,
צי האָסטו נישט געהערט?“
„ס'איז דער קאָוואַל, מאַמעשי,
וואָס פּאַיעט אָן די פּערד.“

„ווער פּאַרעט זיך, אַי טעכטערל,
ווער פּאַרעט זיך אין הויז?“
„ס'איז, מאַמעשי, דאָס קאָטערל,
וואָס נישטערט נאָך דער מזיז.“

„וואָס שעפּטשעט דאָרטן, טעכטערל,
זאָג, ווער קען עס זיין?“
„ס'כּלעפּטשעט אונזער קאָטערל
די מילעך פון דער ריין.“

„צי האָט אַ קאָטער, טעכטערל,
צי האָט אַ קאָטערל הענט?“
„ער האָט אַ גילדן פינגערל,
וואָס בלישטשעט און וואָס בלעגדט.“

„צי האָט אַ קאָטער, טעכטערל,
צי האָט אַ קאָטערל פּיס?“

„צוויי גילדענע שפּאַרן, מאַמעשי,
האַט ער אויף געוויס“.

„צי האָט אַ קאָטער, טעכטערל,
צי האָט ער דען אַ קאַפּ?“
„ער האָט אַ סויבלען היטעלע,
וואָס פאַלט אים נישט אַראָפּ“.

„צי האָט אַ קאָטער אויגענעס,
זאָג מיר — יאָ צי ניין?“
„אודאי האָט ער, מאַמעשי,
צו זען ביינאַכט צו גיין“.

„ס'איז ענג דיין מידער טעכטערל —
אַ ווייטאָג און אַ קלאָג“.
„אַזאַ מין וועלט איז, מאַמעשי,
געוואָרן היינט צו טאָג“.

„ס'איז קורץ דיין קליידל, טעכטערל,
און ס'פּלאַמט ביי דיר די באַק“.
„דער שניידער האָט געגנבעט טוך,
אַט דער פּאַסקוניאַק“.

„ס'וויינט אַ קינד, מיין טעכטערל —
וויי איז מיר און ווינד“.
„ס'איז, מאַמע קרוין, ס'איז, מאַמע גאַלד,
דער שכנטעס אַ קינד“.

„און אפשר איז דאָס, טעכטערל,
און אפשר איז דאָס דיינס?“

„יאַש האָט אויך אַ חלק דרין,
ס'איז ביידנס — מיינס און זיינס“.

צי ווייסטו כאַטשבי טעכטערל
וואָס דיר קומט דערפאַר?
האַסט מאַמע אויך אזוי געטאַן —
טאָ מאַך זיך נישט צום נאַר“.

ביים רויטן ים

(פויליש)

וויגט דער ווינט די גראָזן,
וויגט זיי אַהין און אַהער
אין יאָש שרייבט צו זיין מיידל
אַ בריוו פונ'ם מיליטער.

„צי שרייבסטו יאָ, צי ניין,
דיין בריוו וועל איך נישט לעזן,
ווייל ס'איז מיין ליבע צו דיר
אַ ליגנט בלוז געוועזן“.

„צי ליבסטו מיך יאָ, צי ניין,
בין איך דאָך דיין באַשערטער
און כ'היט אָפּ אין מיין האַרצן
דיינע טייערע ווערטער“.

אַט זענען די רעקרוטן
צו דעם רויטן ים געקומען —
מיט פּאַרן און מיט שווימען
קען קיינער צו זיי נישט קומען.

פליט אַ גראָער שפּאַרבער
איבער די ווייטע ערטער,

און ברענגט צו טראָגן פון פּוילן
שטילע, טרויעריקע ווערטער.

„זאָג, דו גראָער שפּאַרבער,
ווי האָסטו פאַרלוירן דיין פעדער?
אין וואָס טוען אינזערע מאַמעס
אין די וויינשלי-סעדער?“

„נאָר נישט געאייילט זיך, קינדער,
איר וועט עס תּיכּף הערן:
די טאַטעס און די מאַמעס
וויינען מיט ביטערע טרערן.

די טאַטעס און די מאַמעס
געדענקען דאָס געזעגענען —
און מירצעשעם אויף יענער וועלט
וועט מען זיך באַגעגענען.“

א יעדן אינדערפרי

(ציגיינעריש)

אַ יעדן אינדערפרי
ביים ערשטן שיין פון ליכט
פרעג איך: ווו איז ער? —
און וואָש מיר דאָס געזיכט,
נישט מיט קלאָרן וואַסער
און נישט מיט פייכטן טוי,
נאָר מיט מיין הייסער טרער.

א נ פ ר ע ג

(ציגיינעריש)

כ'האָב געפרעגט די ווייסע גאַנדז
ביי דעם ראַנד פֿון דאָרף :
„ווייסע גאַנדז, צי האַסטו נישט
מיין געליבטן וווּ געזען?“
ווייסט די גאַנדז נישט וואָס אין ווען :
ניין!
זי האָט אים נישט געזען.

כ'האָב געפרעגט דעם רויטן האָן
ביי דעם ראַנד פֿון דאָרף :
„רויטער האָן, צי האַסטו נישט
מיין געליבטן וווּ געזען?“
ווייסט דער האָן נישט וואָס אין ווען :
ניין!
ער האָט אים נישט געזען.

כ'האָב געפרעגט דעם שוואַרצן ראָב
ביי דעם ראַנד פֿון דאָרף :
„שוואַרצער ראָב, צי האַסטו נישט
מיין געליבטן וווּ געזען?“
ווייסט דער ראָב שוין וואָס אין ווען
פאַכט ער מיט די פליגל :

„אויף דער תליה הויך
הענגט ער און דער ווינט
הוידעט אים אהין אהער.

א דאנק דיר, בת יחידה —
האָסט אים גנבענען געשיקט —
וועל איך מיט מיין אַלטיטשקער,
מיין געטרייער אַלטיטשקער,
האַבן היינט אַ סעודה.“

די שלעכטע שוויגער

(ציגיינעריש)

„קראַנק בין איך, מיין מאַן,
איך פאַרלאָזן דיך באַלד,
שטאַרבן וועל איך שטאַרבן
דאָ אין גרינעם וואַלד“.

„וואָס האָסטו געגעסן,
וואָס האָסטו געטרינקען?
זאָג, מיין טייער לעבן“.

„שלאַנגען-מילך צו טרינקען,
שלאַנגען-פלייש צו עסן
האַט דיין מאַמע מיר געגעבן“.

„אַי, דו שלעכטע, מאַמע,
האַסט מיין גליק פאַרדאָרבן,
ס'איז מיין ווייב געשטאַרבן,
וואָסזשע טויג מיין לעבן?
וואָסזשע טויג מיין וועלט?
ס'איז דער טויט מיר ליבער,
ליבער ווי דאָס לעבן“.

מיט דעם בלאַנקען מעסער
מיט דעם שאַרפן מעסער
שטעכט ער זיך אין האַרצן:

„מאַמע, בייזע מאַמע,
וואָס וועט פון דיר ווערן,
צי וועסטו דען נאָך קענען
זיך פרייען מיט די שטערן?

האַרץ, מיין אָרעם האַרץ,
ווערסט איצט קאַלט און שטיל
און דער זומער-ווינט
אַטעמט מיד און קיל“.

אין אַ טיפן קבר
אויפן פרייען פעלד
שלאָפן זיי צוזאַמען.
גיי מיט שטילע טריט,
און אויב דו זינגסט אַ ליד,
זע, דערמאַן זיי ניט,
די שלעכטע מאַמע.

צוויי

(ציגיינעריש)

וויין נישט, וויין נישט, טייער קינד,
וויין נישט, קעצעלע,
איך וועל גיין אין מאַרק אַריין,
אין מאַרק אַריין און קויפן דיר
נייע שיינע בענדער."

„אַי, שיינע בענדער דאַרף איך ניט,
שיינע בענדער האָב איך שוין,
עפעס אַנדערש קויף פאַר מיר,
מאַמע, מאַמע קרוין."

„וויין נישט, וויין נישט, טייער קינד,
וויין נישט, קעצעלע,
איך וועל גיין אין מאַרק אַריין,
אין מאַרק אַריין און קויפן דיר
שיינע ברוינע שיכלעך."

„כ'דאַרף נישט, כ'דאַרף נישט, מאַמע קרוין,
שיינע שיכלעך האָב איך שוין,
עפעס אַנדערש קויף פאַר מיר,
מאַמע, מאַמע קרוין."

„וויין נישט, וויין נישט, טייער קינד,
וויין נישט, קעצעלע,
איך וועל גיין אין מאַרק אַריין,
אין מאַרק אַריין און קויפן דיר
אַ קליינטשיק חזירל,
וויין נישט, קעצעלע“.

„אַי, ניטע, ניטע, מאַמע קרוין,
אַ חזירל דאָס האָב איך שוין,
עפעס אַנדערש קויף פאַר מיר,
מאַמע, מאַמע קרוין“.

„וויין נישט, וויין נישט, טייער קינד,
וויין נישט, קעצעלע,
איך וועל גיין אין מאַרק אַריין,
אין מאַרק אַריין און קויפן דיר
אַ שיינעם יונגן בחור“.

„טאַקע, טאַקע, מאַמע קרוין,
לויף אין מאַרק און טאַקע שוין
און קויף אים — פאַר צען גילדן.
און אויב מ'עט וועלן עפעס מער,
דינג זיך נישט און ברענג אַהער
דעם שיינעם יונגן בחור“.

דער סױסער מאן

(ציגיינערדיש)

אי, מאמע, מאמע, יעדע נאכט
הער איך ווי אין מיין געצעלט
מורמלט עפּיס און ס'רעדט:

וויי איז מיר, מיין טייערע,
כ'ליג אַליין אין קבר,
כ'ליג אַליין און ווארט און ווארט
און דו קומסט נישט.
ס'איז קאַלט און טיף און נאַס מיין קבר
און דו קומסט נישט...
שטיי איך אויף א יעדע נאכט
און איך קום צו דיין געצעלט.
באַלד וועל איך שוין מער נישט קימען
ס'פּוילן מיר שוין ביידע פּיס...

שטעל אַ צלם אויף מיין קבר,
וועט עס זיין פאַר מיר אַ פּערד.
זיבן נעכט האָב איך, אי, מאמע,
אַט די ווערטער שוין געהערט'.

זאָגט אַזוי די אַלטע מאמע:
„דער, וואָס רעדט צו דיר אַזוי,
דאָס איז ער, דיין טויטער מאן.“

ס'איז אים אומעטיק צו ליגן
אליין אין קבר,
טו זשע טאכטער זיין באגער,
שטעל א צלם אויף זיין קבר.
זאל ער זיין פאר אים א פערד
ביז דער קאפ וועט נעמען פוילן
און ער וועט ווי א דערלייזטער
קומען אין דעם לאַנד פון טויטע'.

הערט די יונגענקע אלמנה,
הערט דער מאמעס קלוגע עצה.
און זי שטעלט א צלם,
א פשוט צלם אנדער
אויף דעם שטילן קבר.

פארוואַנדל זיך, דו צלם,
אין א פערדל, אין א שלאַנקן,
איך וויל רייטן, איך וויל רייטן
מיט דער נאַכט און מיט די ווינטן.
צו מיין וויבעלע דעם יונגן,
צו מיין טייבעלע דעם שיינעם,
כ'וויל זי נעמען, כ'וויל זי ברענגען
צו מיין קבר, אין מיין קבר'.

ווערט דאָס צלם א פערדל
און ס'פליט ווי זיבן ווינטן
שנעלער שנעלער, שנעלער שנעלער,
די פאָדקאוועס שפריצן פייער.
שטייט די יונגענקע אלמנה,
שטייט און ציטערט און זי וואַרט...

שפרינגט אַראָפּ דער טויטער רייטער
און ער נעמט זי אין די אַרעמס
און זיי רייטן און זיי רייטן
איבער וועג און וואַלד און ווינט.

„וויי מיר, גוטער, וויי מיר, ליבער,
ס'איז דיין פערד צום ווינט געגליכן“.

„נישט דער ווינט האָט עס געבאַרן,
פון פשוט האָלץ איז עס געוואָרן,
פון דעם צלמל, געטרייע,
וואָס דו האָסט מיר אויפגעשטעלט“.

„וויי איז מיר, מיין מאַן געטרייער,
ס'פּוילן דאָך ביי דיר די פיס“.

„אין דעם טיפן פייכטן קבר
האַבן זיי גענומען פּוילן“.

„וויי איז מיר, מיין מאַן געטרייער,
ס'זילבערן דיינע האָר ווי שניי“.

„יא, זיי זענען ווייס געוואָרן,
די לבנה שיינט אויף זיי“.

פליט דאָס פערד ווי זיבן ווינטן
און דער קבר וואַרט,
אַפן, גרייט...
און פאַרשלינגט זיי זאַלבעצווייט.

האר און קנעכט

(ציגיינעריש)

זאָגט דער קנעכט צום פריץ: „האַר,
כ'האַב די פריצה ליב, אַ האַר.
שטייט דער פריץ שטום —
ביריבאַרירום.

פאַר איין נאַכט מיט איר, מיט איר
גיב איך אַלע הימלען דיר.
שטייט דער פריץ שטום —
ביריבאַרירום.

„ס'האַט די פריצה דיך נישט ליב,
כאַטש זי זאָגט, זי האַט דיך ליב.“
שטייט דער פריץ שטום —
ביריבאַרירום.

דו ביזט גראָ און דו ביזט אַלט,
ס'איז דיין גוף פאַרוויאַנעט קאַלט.
שטייט דער פריץ שטום —
ביריבאַרירום.

„זי איז ווי דער שטערן-שיין
און האַט ליב נאָר מיך אַליין.“
שטייט דער פריץ שטום —
ביריבאַרירום.

„שיין איז זי — די גאנצע וועלט,
דו — אַ גראַ און האַרבסטיק פעלד“.
שטייט דער פּריץ שטום —
ביריבאַרירום.

„שטאַרב-זשע, אַלטער, שטאַרב-זשע גיך
ווייל די פּריצה וויל נאָר מיך.
שטאַרב און ווער שוין שטום“ —
ביריבאַרירום.

צו דער פּריצה זאָגט דער האַר :
— כ'האַב געטויט דיין קגעכט, דעם נאָר.
שטייט די פּריצה שטום —
ביריבאַרירום.

„ווייל דו האָסט- אים ליב געהאַט,
האַט מיט בלוט באַצאָלט דער יאַט“.
שטייט די פּריצה שטום —
ביריבאַרירום.

„און איז מיין ליבסטער קאַלט און טויט,
בין איך אויך צו שטאַרבן גרייט“.
פאַלט זי בלייך און שטום —
ביריבאַרירום.

פּריץ, פּריץ, ביז און לעכט,
ס'שלאָפט די פּריצה מיט איר קנעכט
אין איין קבר שטום —
ביריבאַרירום.

פון דעם קבר שפראַצט אַרויס
אַ בעריאָזקע און אַ רויו.
ציטערן זיי פרום —
ביריבאַרירום.

נויגן זיי זיך פאַר דעם ווינט
זינגען אים דאָס לידל — קינד
און נעמען זיך ארום —
ביריבאַרירום.

א ג ו ט ע צ ה

(ציגיינער'יש)

רוישט דאָס וואַסער'ס הינטער דער מיל,
שטייט דאָס מיידל און הערט צו שטייל:

מיידל, דעם קאָוואַל האָב נישט האָלד,
פאַרשמירט און פאַרסאַזשעט איז תמיד דער יאָלד.

גלויב נישט דעם וואַנדערער, מיידעלע דו,
תמיד פאַרגעסט ער וואָס ער זאָגט צו.

אַפילו דעם האָר מיטן בלייכן געזיכט
האָב אים נישט לייב, ווייל ער צאַנקט ווי אַ ליכט.

דעם קלעזמער האָב לייב, דו מיידעלע פיין,
זיין פידל שפילט פרייד דיר אין האַרצן אַריין.

מײדל אין פעלד

(ציגיינשריש)

מײדל גייט אליין אין פעלד,
גאלדיק שיינט די גאנצע וועלט,
נאָר דאָס מײדל גייט אליין
און ס'וואַרגט זי אַ געוויין.

זאָגט מיר, גאלדענע קאַרן-זאַנגען,
איז דאָס אמת, אַז ער איז
אויף תמיד שוין אוועקגעגאַנגען?
האַט ער טאַקע מיך גענאַרט —
גאלדענער זונשטראַל, זאָג מיר, ליבער —
איז דאָס אמת, אַז מיין קרענצל
איז פאַרויאַנעט און פאַרדאַרט?
אַט דער קראַנץ, וואָס ער מיין לעבן
האַט ערשט נעכטן מיר געגעבן”.

וויגן זיך די זאַנגען, וויגן :
„מײדל, ס'איז אַן אַלטער ניגון,
מײדל, ס'איז אַן אַלטע ליד,
ווי די ליבע גייט, נישט תמיד
גייט מיט איר די טריישאַפט מיט.
זעלטן גייען זיי צוזאַמען,
ווי צוויי קינדער פון איין מאַמען.
אַפט מאַכט ליבע דיך צום נאָר

און זי לאָזט דיר אַ נעדיזנע,
חרטה, טרערן, פיין און צער.

און דער זונשטראַל ציטערט, ציטערט :
„ליבע איז נישט תמיד פרייד,
ליבע שפּילט זיך אָפּט פאַרביטערט
מיט דער קרוין פון טרויעריקייט.
און דו ליגסט אין דיין געצעלט,
פול מיט קלאַג און מיט באַדויער,
און דיין האַרץ ווערט מיד און מידער
פון דער ליבע און איר טרויער.“

זאָגט דאָס מיידעלע מיט טרערן,
זאָגט דאָס מיידעלע מיט צער :
„אויב די ליבע איז אַ שפּיל נאָר
און זי מאַכט אונז אָפּט צום נאָר,
אויב די טריישאַפּט טוט זי מיידן
און מיט איר גייט נאָר די פיין —
איז אַדיע, דו זונענשיין,
איז אַדיע, איר קאַרנזאַנגן !
דאָרט אין יענעם קילן טייכל
וועל איך שלאָפן, וועל איך ליגן
און די ווערבע וועט מיר רושן
יעדע נאַכט איר אַלטן ניגון,
פון אַ לעבן און א ליבע —
נישט דערשפּילט און נישט דערגאַנגען.

די וואנדערער

(ציגיינעריש)

די וואסערן פון טייכל שווימען אוועק,
גייען צוויי שיינע מיידלעך ביים ברעג:
„טרויעריק איז, טייבעלע, מיר,
טרויעריק איז, קעצעלע, מיר.“
קלאָר וואַסערל, דיין וועל
פאַרוואָס אַנטלויפט אַזוי שנעל?

„ניין, נאָר נישט טרויעריק זיין —
פאַלג מיך, דו שוועסטערל מיין,
דאָרט וווּ מיר איילן זיך
איז שענער פון שיין.“
קלאָר וואַסערל, דיין וועל
פאַרוואָס אַנטלויפט אַזוי שנעל?

זיצן ביים ברעג ביינאָנד
צוויי מיידלעך האַנט אין האַנט —
אַ בחורל יונג און שלאַנק
קומט פון אַ ווייטן לאַנד.
קלאָר וואַסערל, דיין וועל
פאַרוואָס אַנטלויפט אַזוי שנעל?

אויגן זיינע — טונקל־ברוין,
אויגן זיינע — טריב,

גלייך אים וואָרט אָפגענאַרט

די, וואָס ר'האַט ליב.

קלאָר וואַסערל, דיין וועל

פאַרוואָס אַנטלויפט אַזוי שנעל?

„דיינע אויגן, בלום פון סטעפ,

מיידעלע פּיין,

זיי פישופן, פישופן מיך

אין אַ פישוף אַריין“.

קלאָר וואַסערל, דיין וועל

פאַרוואָס אַנטלויפט אַזוי שנעל?

„ביזט אומעטיק, בחורל מיין,

קוק מיר אין האַרץ אַריין.

איך בין אַזוי עלנט דאָ,

מוזטו שוין מיינער זיין“.

קלאָר וואַסערל, דיין וועל

פאַרוואָס אַנטלויפט אַזוי שנעל?

אַ צווייטער קומט בלייך און מיד,

גייט זיך און פּייפט אַ ליד,

זעט ער אַ פאַרל רעדט,

קושט, האַלזט זיך און גלעט.

קלאָר וואַסערל, דיין וועל

פאַרוואָס אַנטלויפט אַזוי שנעל?

„איך קוש דיר די ליפן אויס,

איך טרינק דיר דעם אַטעם אויס,

דו ביזט די שענסטע, דו,

דו, דו מיין ריוו“.

קלאָר וואַסערל, דיין וועל

פאַרוואָס אַנטלויפט אַזוי שנעל?

צוויי פאַרלעך האַנט אין האַנט
גייען זיך האַנט אין האַנט,
היט זיי די ליבע, היט
און טרילערט אַ ליד:
קלאָר וואַסערל, דיין וועל
פאַרוואָס אַנטלויפט אַזוי שנעל?

איך גייט און פארגייט מיטן וואלקן

(נעגערש)

ווען ס'וועט זיך צעבליען אַ מאָרגנדיק רויט,
וועל איך גיין און פאָרגיין מיטן וואָלקן.

צו מיין ערדישער מי וועט גענענען דער טויט
און כ'וועל גיין און פאָרגיין מיטן וואָלקן.

ווען מיר וועלן זיך, ברידער, שוין מער נישט זען,
וועל איך גיין און פאָרגיין מיטן וואָלקן.

איך, אָרעמער וואַנדערער, איינער אַליין,
וועל גיין און פאָרגיין מיטן וואָלקן.

ביי די הימלישע טויערן וועל איך שטיין
און גיין און פאָרגיין מיטן וואָלקן.

און וועל זינגען פאַר גאָט, ווי אַ מלאַכל שוין
אין גיין און פאָרגיין מיטן וואָלקן.

באַשאַפער פון אַלץ און האַר פון מיין זעעל,
איך גיי און פאָרגיי מיטן וואָלקן.

דאָ שטייט אַ סאָדאָט, וואָס פירט אויס דיין באַפעל
און גייט און פאָרגייט מיטן וואָלקן.

ליבע ליד פון א וואגאבונד

(געגערש)

מיידל, שעם זיך ניט,
פארנעם, פארנעם מיין ליד,
הער אויף צו וויינען ;
איך שטיי און קוק אויף דיר,
א פרעמדער ביי דיין טיר,
וואָס בין איך קעגן דיר
און דיינע חנען ?
טאָ זיי זיך נישט מצר,
ס'וועט קיינער נישט דערפאר,
חלילה, מיינען,
אז איך האָב דיך געהאַט
און וועט דיך פאר דעם חשד
מיט שטיין פארשטיינען.
טו אָפּ פון זיך די שרעק,
אַט נאָך אַ צוויי דריי טעג
גיי איך פון הי אַוועק ;
דו זאָלסט נישט מיינען,
אז כ'ווייל אויף אייביק דיך
פענטען פעסט צו זיך
פאר דיינע חנען.
קיינ היים האָב איך דאָך ניט
און כ'ווייל נישט — גאַט באַהיט —
דו זאָלסט נאָך מיינע טריט
באדארפן וויינען.

ליד פון די שטערן

(אינדיאניש)

מיר זענען די שטערן, וואָס זינגען,
דאָס ליכט איז אונזער שטים,
מיר זענען די פייער-פייגל,
דאָס ליכט איז אונזער שטים.
מיר פלאַטערן איבער דעם הימל
און שניידן פאַר גייסטער אַ וועג
און הינטער אונז גייען דריי יעגער
און יאָגן אַ בער אין געיעג.
אַזוי איז עס תמיד געוועזן
און אַזוי וועט עס ווייטער זיין,
תמיד וועט יאָגן אַ יעגער
אַ בער אין וואַלד אַריין.
און מיר וועלן בלישטשען און פינקלען
ווי גרויסע זילבערנע טרערן
און קוקן אַראָפּ אין די תהומות
און זינגען דאָס ליד פון די שטערן.

תפילה פאר א ניי-געבוירן קינד

(אינדיאניש)

איר אלע דאָרט אין די הימלען —
זון, לבנה און שטערן —
איך בעט אייך, איך טו אייך באַשווערן:
אין אייער מיט איז אַ לעבן אויפגעגאַנגען.
אַ יונגס, אַ ציטערדיקס אויפגעגאַנגען.
זייט מסכים און גיט אים אַ צייכן!
מאַכט גלייך אים די וועגן אַזוי, אַז ער זאָל
דעם שפיץ פונעם ערשטן בערגל דערגרייכן!

איר אלע דאָרט אין דער לופטן —
נעפלען, וואַלקנס און ווינטן —
איך בעט אייך: פאַרנעמט מיין תפילה פון אונטן!
אין אייער מיט איז אַ לעבן אויפגעגאַנגען,
אַ יונגס און אַ ציטערדיקס אויפגעגאַנגען.
זייט מסכים און גיט אים אַ צייכן!
מאַכט גלייך אים די וועגן אַזוי, אַז ער זאָל
דעם שפיץ פונעם צווייטן בערגל דערגרייכן!

איר בערג און איר טאָלן, בויםער, גראָזן און וואַסערן,
פאַרנעמט מיין געבעט!
אין אייער מיט איז אַ לעבן אויפגעגאַנגען,
אַ יונגס און אַ צאַפֿלדיקס — זעט:
זייט מסכים און גיט אים אַ צייכן!

מאכט גלייך אים די וועגן אזוי, אז ער זאל
דעם שפיץ פונעם דריטן בערגל דערגרייכן!

איר פייגל, דאָרט אין דער לופטן, גרויסע און קליינע,
איר חיות, דאָרט אין די וועלדער, גרויסע און קליינע,
איר שרצים צווישן די קברים און אונטער דער ערד —
פאַרנעמט מיין תפילה און הערט:

אין אייער מיט איז אַ לעבן אויפגעאַנגען,
אַ יונגס און אַ ציטערדיקס אויפגעאַנגען.

זייט מספים און גיט אים אַ צייכן!

מאכט גלייך אים די וועגן אזוי, אז ער זאל
דעם שפיץ פונעם פערטן בערגל דערגרייכן!

איר אַלע דאָרט אין די הימלען, און איר אין דער לופטן
און איר אויף דער ערד —

פאַרנעמט מיין תפילה און הערט

און זאָגט איינער דעם צווייטן די בשורה און דער
צווייטער דעם אַנדערן

אין אונזער מיט איז אַ לעבן אויפגעאַנגען

אַ יונגס און אַ ציטערדיקס אויפגעאַנגען.

און ס'זאל אים און ס'וועט אים זיין באַשערט
איבער אַלע בערג אריבערצוואַנדערן!

תפילה

(נעגער'יש)

סאַלאָ : דו נייער גאָט !

טוט תפילה דער אַלטער.

כאָר : גאָט, פאַרנעם אונזער תפילה !

סאַלאָ : נישט איך טו דיך בעטן — נייערט די געטער.

כאָר : גאָט, פאַרנעם אונזער תפילה !

סאַלאָ : די געטער, די באַבעס, זיי מאַנען קרבנות.

כאָר : גאָט, פאַרנעם אונזער תפילה !

סאַלאָ : ווי קענען זיי זען די קרבנות, זיי זענען דאָך טויט.

כאָר : גאָט, פאַרנעם אונזער תפילה !

סאַלאָ : זיי קוקן אַפער פון צווישן די קברים.

כאָר : גאָט, פאַרנעם אונזער תפילה !

סאַלאָ : טויט זענען אַלע, פאַרבלייבט און פאַרגאַנגען.

כאָר : גאָט, פאַרנעם אונזער תפילה !

סאַלאָ : די קברים, זיי מאַנען און וואַרטן אויף יעדן.

כאָר : אויף חיה, אויף מענטש און אויף פעלקער.

בענקשאפט צו דער נאכטיגאל

(יאָפּאַניש)

אַ, נאַכטיגאַל, איך וועל דעם פּרילינג-ווינט
מיט זיינע פּליטן-פּליגל דיר אַנטקעגן שיקן.
ער זאָל דיר ווייזן דעם וועג צוריק
צו אינזער גאַרטן. אויף דיינע גראָע פּליגל
ציטערן דאָך אַלע אינזערע זיבן גליקן.

א ט ע ו ת

(יאפאניש)

איך האָב געמיינט, די ווייסע פליטן
פון פריילינג פלאַטערן מיר אַנטקעגן.

אַ טעות, ס'איז געווען דיין שיינקייט,
וואָס האָט אַדורכגעפליצט די וועגן.

דער דופטנדיקער ארבל

(יאפאניש)

כ'האָב אָפּגעריסן בליטן פונם פלוימענבוים
מיט מיין יונגער און פאַרשייטער האַנט.
איז דער דופט געבליבן הענגען
אויפן אַרבל פון מיין זייד-געוואָנט...
האַרץ! דו הערסט? די נאַכטיגאַל זינגט,
שכור פון די דופטן, און איר טרוים;
זי פלאַטערט אַרום מיר מיט פאַרליבטע פליגל,
זי מיינט, אַז איך בין דער בליענדיקער בוים.

גלייכע בענקשאפט

(יאפאניש)

אָוונט. איך וואַנדער אום אַליין
ביים טאַאָטייך. אַפילו דער ווינט,
וואָס באַגלייט מיך, ווייסט נישט, אז איך וואָרט
אויף דיר, מיין שלאַנק און בויגיק קינד.
הער, דורך דעם טונקל ציטערט אַ רוף, —
די מעווע רופט איר חברטע צו זיך.
די אייגענע בענקשאַפט גייט אַרום ביים ברעג
מיט טיפע אויגן און מיט גאַלדענע שייך.

דער סוף פון פּרילינג

(יאָפּאַניש)

דער ווינט האָט אָפּגעטרייסלט די בליטן
פון אַלע צווייגן,
דער בלאַסער קרענקלעכער פּרילינג איז
אויסגעגאַנגען אויף די הענט פון שווייגן,
נאָר דער זיסער ריח פון די פלוימען-בליטן
ציטערט אין די פאַלדן פון מיין קלייד,
אַ זכר פון אַ שיינעם מידן חלום,
אַ זכר פון פאַרגאַנגענער פּרייד.

א י י נ ז א ם

(יאפאניש)

ס'איז אומעטיק צו שלאָפן היינט אַליין ביינאַכט,
אומעטיק און שווער.
די נאַכט איז לאַנג ווי דער לאַנגער עק
פון דער גאַלדענער פאַווע. איך ליג און הער,
איר קול קלינגט איבערן באַרג צו מיר אַהער
אומעטיק און שווער —
וואָס וויל אויף מיין האַנט די ווייסע טרער ?

א י נ ה א ל ט :

ז"ט

5	ה ק ד מ ה
7	וועמענס איז דער קארשנבוים? (אוקראיניש)
9	כ'האָב דיך ליב (אונגאַריש)
10	אַרעס בין איך "
11	מיידל, עפן די טיר "
12	די שיינע מאַרי (בולגאַריש)
13	דער חלום "
14	דער יונגער רייטער (ליטוויש)
16	כלה - ליד "
18	דאָס ליד פונם כלה־רינגל "
20	מאַראַנצן (פראַנצויזיש)
22	דעם נזירס טאַכטער "
24	אין מיל "
26	דריי מאַטראָזן "
28	קוקו, קוקו, שיינער פויגל (רומעניש)
30	יונגער בוים מיט זיבן צווייגן "
32	פאַר אַלע האָט געזונגען דער קוקו "
33	מאַמעש' דער מיאוסער בחור "
34	ווטר סיברענגט מיר היינט ביינאַכט "
35	סי'האַט זיך מיר ביינאַכט געחלומט "
36	כ'האָב געלאָזן אין דאָרף זיך גיין "
37	אויף אַ גרינעם ניסנבוים "
38	סיליד פונם יונגען יאָוואָ (סערביש)
40	ביים שעפן וואַסער "
42	ביים קאַלאַ - טאַנץ "
44	פאַרוואַנדל זיך, נשמה מיינע "
45	מיידלישקייט "

46 . . .	"	שליס - מזל און מזל
48 . . .	"	נישטאָ קיין סודות
49 . . .	"	דעם מיידלס קללה
50 . . .	(פּויליש)	דו וועסט גיין מיטן באַרג
52 . . .	"	דאָס עפל - בוימעלע
53 . . .	"	שפּאַט - ליד
55 . . .	"	מאַטשעיו, מאַטשעיו
57 . . .	"	אַ קאַטער מיט גילדענע שפּאַרן
60 . . .	"	ביים רויטן ים
62 . . .	(ציגיינעריש)	אַ יעדן אינדערפּרי
63 . . .	"	אַנפּרעג
65 . . .	"	די שלעכטע שוויגער
67 . . .	"	צוזאַג
69 . . .	"	דער טויטער מאַן
72 . . .	"	האַר און קנעכט
75 . . .	"	אַ גוטע עצה
76 . . .	"	מיידל אין פעלד
78 . . .	"	די וואַנדערער
81 . . .	(נעגעריש)	איך גיי און פאַרגיי מיטן וואַלקן
82 . . .	"	דאָס ליד פון וואַגאַבונד
83 . . .	(אינדיאַניש)	ליד פון די שטערן
84 . . .	"	תפילה פאַר אַ נייגעבוירן קינד
86 . . .	(נעגעריש)	תפילה
87 . . .	(יאַפּאַניש)	בענקשאַפט צו דער נאַכטיגאַל
88 . . .	"	אַ טעות
89 . . .	"	דער דופטנדיקער אַרבל
90 . . .	"	גלייכע בענקשאַפט
91 . . .	"	דער סוף פון פּרילינג
92 . . .	"	איינזאַם

פון דעם זעלבן מחבר:

שמעון אויפן דאך (ליד און באַלאַדען)
לאַמטערן אין ווינט (ליד און באַלאַדען)
חומש-לידער

אינגיכן דערשיינען:

מגילה-לידער
דעמערונג אין שפּיגל (ליד און באַלאַדען)

הויפט-פארקויף:

קאָאָפּעראַטיווער פאַרלאַג „קולט=בוך“

וואַרשע, נאַלעווקי 2a

Druk. „Progress“ Warszawa